

El plàstic que viatja pel mar (solucions)

ABANS DE COMENÇAR

- Quants objectes de plàstic has fet servir avui?
- On creus que van a parar quan els llences?

LLEGEIX EL TEXT

Cada any arriben als oceans milions de tones de plàstic. Una part hi va a parar directament, quan algú llença una ampolla a la platja. La majoria, però, hi arriba des de terra. Els rius arrossegueu bosses, envasos i taps que la gent ha abandonat lluny del mar. El plàstic, a diferència del paper o de la fusta, pot trigar centenars d'anys a descompondre's. I cada vegada en fem servir més: només d'ampolles, al món se'n venen prop d'un milió cada minut.

Al mar, el sol i les onades trenquen el plàstic en trossos cada vegada més petits. Quan mesuren menys de cinc mil·límetres, s'anomenen microplàstics. Són tan petits que molts animals se'ls mengen perquè els confonen amb plàncton. Així, el plàstic entra a la cadena alimentària. El mengen els peixos petits, després els grans i, finalment, pot arribar al nostre plat.

Els corrents marins, a més, concentren les deixalles en determinades zones de l'oceà. A l'oceà Pacífic n'hi ha una de tan gran que se la coneix com «la gran taca d'escombraries». No és una illa sòlida on es pugui caminar. És una mena de sopa de petits fragments que flota entre la superfície i el fons.

El problema no afecta només els peixos. Les tortugues marines confonen les bosses amb meduses, que són el seu aliment preferit. Moltes aus marines alimenten les cries amb trossos de plàstic de colors. I els mamífers, com els dofins, poden quedar atrapats en xarxes abandonades.

Afortunadament, hi ha solucions. Moltes ciutats han prohibit les bosses d'un sol ús i algunes empreses han començat a fabricar envasos reutilitzables. També hi ha organitzacions que netegen platges i fons marins amb l'ajuda de voluntaris. Sovint

hi recullen taps, bastonets i embolcalls de laminadures. Tanmateix, els científics coincideixen que la mesura més eficaç és fer servir menys plàstic des del principi.

Cadascú hi pot contribuir. Podem portar una ampolla reutilitzable, separar bé els residus o no deixar mai deixalles a la natura. Pot semblar poca cosa. Però si milions de persones canvien els seus hàbits, el mar ho notarà.

PARAULES NOVES

descompondre's: Desfer-se a poc a poc fins a desaparèixer.

plàncton: Conjunt d'éssers vius molt petits que suren a l'aigua del mar.

cadena alimentària: Ordre en què uns éssers vius se'n mengen uns altres.

ARA RESPON

1. Per on arriba al mar la major part del plàstic, segons el text?

- ☐ Des dels vaixells
- ☐ Pels rius, des de terra
- ☐ Des de les platges només

Solució: Pels rius, des de terra.

2. Què són els microplàstics? Explica-ho amb les teves paraules.

Solució: Trossos de plàstic de menys de cinc mil·límetres que es formen quan el plàstic es trenca.

3. Explica com un tros de plàstic pot acabar al nostre plat. Segueix l'ordre del paràgraf 2.

Solució: El plàstic es trenca, els peixos petits se'l mengen, després els grans es mengen els petits i nosaltres mengem peix.

4. «La gran taca d'escombraries» és una illa de plàstic on es pot caminar.

☐ V ☐ F

Solució: Fals. És una barreja de petits fragments que flota.

5. Per què els científics diuen que és millor fer servir menys plàstic que netejar el mar?

Solució: Perquè el plàstic triga molt a descompondre's, es trenca en trossos que no es poden recollir i és més eficaç evitar que hi arribi.

6. Quina és la intenció de l'autor en l'últim paràgraf? Justifica-ho.

Solució: Convèncer el lector que canviï els seus hàbits; fa servir exemples i s'hi adreça directament.

7. Proposa una mesura per reduir el plàstic a la teva escola i explica per què funcionaria.

Solució: Resposta oberta argumentada.

8. Quant pot trigar el plàstic a descompondre's?

- ☐ Uns quants mesos
- ☐ Centenars d'anys
- ☐ Deu anys

Solució: Centenars d'anys.

COM HO HE FET?

☐ He identificat el problema, les causes i les solucions.

- ☐ He diferenciat la informació de l'opinió de l'autor.
- ☐ He justificat les respostes amb el text.